



רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

25 בינואר 2017

1111

כ"ז בטבת התשע"ז

עמוד

הצעת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2017 784

הצעת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2017

פרק א': הגדרות

הגדרות 1. בחוק זה –

"אלכוהול" – כוהל אתילי המוכר גם בשמות אתנול ואתיל אלכוהול, לרבות משקאות משכרים כהגדרתם בפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה)¹;

דברי הסבר

כמו כן, המשרד לביטחון הפנים והרשות הלאומית מפעילים ברשויות מקומיות, תכניות מניעה מקצועיות בתחומי עיסוקם בעלות מאפיינים דומים, באמצעות שיטות עבודה זהות.

לאור האמור, בחודש יולי 2015, מינה המנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים ועדה משרדית, בראשות משנהו, שעליה הוטל לבחון את פעילות הרשות הלאומית, אגף מצילה ותכנית עיר ללא אלימות ולהציג חלופות אפשריות למבנה ארגוני ולתהליכי עבודה מיטביים לשם הגברת היעילות, שיפור הפעילות ומיצוי המשאבים המוקצים לפעילותם (להלן – הוועדה).

בהמשך לפעילות הוועדה ולאור ממצאי עבודתה, וכדי ליעל ולשפר את הפעילות שמבצעים כיום הרשות הלאומית והמשרד לביטחון הפנים לשם צמצום ההתנהגות האנטי חברתית בישראל, הן בתחום ההתמודדות עם נגע השימוש בסמים ובאלכוהול, על היבטיו השונים, והן בתחום מניעת האלימות, מוצע במסגרת הצעת חוק זו להקים רשות פנים ממשלתית ייעודית לנושאים אלה במשרד לביטחון הפנים, אשר תרכז, תבצע ותייעל את הפעילות בתחום ההתמודדות עם השימוש בסמים ובאלכוהול, המבוצעת כיום על ידי הרשות הלאומית ואת הפעילות למניעת אלימות המבוצעת כיום על ידי המשרד לביטחון הפנים, בשינויים המחויבים, וכן תבצע כל תפקיד נוסף שיוטל עליה בחוק.

יצוין כי בהתאם להחלטות שהתקבלו בנושא בשלב גיבוש הצעת החוק, סוכם כי הרשות שתוקם תשמש גורם ממשלתי מתכלל ומתאם בנושא המאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול בכללותו ובכלל זה תהיה רשאית לבצע, בין השאר, את הפעולות שלהלן בתחומי עיסוקה: המלצה לשר על מדיניות כוללת בתחומי עיסוקה, הפעלת תכניות מקצועיות בתחומי האכיפה והמניעה, קידום שיתופי פעולה בין משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, משטרת ישראל וגופים רלוונטיים נוספים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה בתחומי פעילותה, סיוע למשרדי ממשלה, לשיקום ולאכיפה בתחומי פעילותה, סיוע למשרדי ממשלה, למשטרת ישראל ולגופים רלוונטיים נוספים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה, בהקמה ופיתוח של שירותים, מסגרות מתאימות ותכניות פעולה בתחומים אלה, לרבות הקצאת תקציבים וכספי חילוט מכוח פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, לשם כך המלצה לשר על קידום תיקוני חקיקה בתחומי פעילותה, העמקת ההסברה והמודעות הציבורית בתחומי פעילותה,

כללי הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול (להלן – הרשות הלאומית) הוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 (להלן – חוק הרשות הלאומית), כתאגיד סטטוטורי. הרשות הלאומית הוקמה במטרה להתמודד עם נגע השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, באמצעות פעולה משולבת ומתוכננת של כל הגורמים העוסקים בנושא. זאת, בלי לגרוע מסמכויות משרדי הממשלה העוסקים בנושא. בתחום המניעה, המהווה חלק ניכר מפעילות הרשות הלאומית, מפעילה הרשות הלאומית תכניות מקצועיות ברשויות מקומיות.

בשנת 2009 הועברו הסמכויות הנתונות לראש הממשלה מכוח חוק הרשות הלאומית אל השר לביטחון הפנים. במהלך שנות פעילות הרשות הלאומית נמצא, בין השאר כי בהיותה של הרשות הלאומית תאגיד סטטוטורי, קיים קושי בביצוע פיקוח ובקרה נאותים על פעילותה ועל התנהלותה של הרשות הלאומית.

המשרד לביטחון הפנים מפתח מודלים למניעת אלימות וכן מפעיל במרבית הרשויות המקומיות במדינת ישראל וכן בכפרי נוער תכניות מקצועיות למניעת אלימות ולהגברת הביטחון האישי ותחושת הביטחון של התושבים, בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה והגורמים העוסקים בנושא. זאת, בעיקר באמצעות אגף מצילה (להלן – אגף מצילה או האגף) אשר פועל בנושא משנת 1999 ובאמצעות תכנית "עיר ללא אלימות" (להלן – תכנית עיר ללא אלימות או התכנית) המופעלת על ידי המשרד לביטחון הפנים ברשויות מקומיות, כמודל ארצי-לאומי למאבק באלימות, החל משנת 2006. נוסף על כך המשרד לביטחון הפנים מפעיל את תכנית מערכי אכיפה עירוניים ("שיטור עירוני") בעשרות רשויות מקומיות במדינת ישראל. פעילות המשרד בתחום מניעת האלימות והגברת הביטחון האישי נועדה להביא, בין השאר, לשינוי באקלים החברתי וליצירת נורמות התנהגות בלתי אלימה בחברה.

כאמור, המשרד לביטחון הפנים והרשות הלאומית פועלים לצמצום התנהגות אנטי-חברתית בחברה בישראל בתחומי עיסוקם, ובכלל זה – התמודדות עם נגע השימוש בסמים ובאלכוהול ומניעת אלימות, תוך קיום שיתופי פעולה עם משרדי הממשלה והגורמים הרלוונטיים העוסקים בנושאים אלה.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 4, עמ' 74.

"חוק שירות המדינה (מינויים)" – חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959²;
 "משרד ממשלתי" – כל משרד ממשלתי או יחידת סמך של משרד כאמור;
 "סמים" – סמים מסוכנים כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-
 1973³, וכן "חומר מסכן" כהגדרתו בחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים
 מסכנים, התשע"ג-2013⁴;
 "הרשות", "הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול" – הרשות למאבק באלימות,
 בסמים ובאלכוהול שהוקמה בחוק זה;
 "שימוש בסמים או באלכוהול" – לרבות כל עשייה הקשורה בסמים, שלא לצורך מטרת
 רפואית או שלא לפי הרשאה כדין וכל שימוש לרעה באלכוהול או שימוש שנוגד
 את הוראות הדין;
 "השר" – השר לביטחון הפנים.

פרק ב': הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול

2. מוקמת בזה במשרד לביטחון הפנים הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול. הקמת הרשות
3. הרשות תפעל למניעה של אלימות, עבריינות והתנהגות אנטי-חברתית, וכן למאבק תפקידי הרשות בשימוש בסמים ובאלכוהול (בסעיף זה – תחומי פעילותה) ורשאית היא, לשם כך, בין השאר –

ד ב ר י ה ס ב ר

(להלן – המועצה) שמינה בשנת 1992 שר המשפטים דאז, מר דן מרידור המועצה מצאה, כפי שפורט בהרחבה בדוח שפרסמה, כי ככלל, אין מקום להטיל על תאגיד ציבורי תפקידים בעלי אופי שלטוני מובהק, לרבות תפקידים הכרוכים בקביעת המדיניות וסדר העדיפות הלאומי ותפקידי תיאום בין גורמים ממשלתיים.

הצעת החוק מבקשת ליצור את המסגרת להקמתה ולפעילותה של הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים.

סעיף 1 מוצע להגדיר מונחים שנעשה בהם שימוש בהצעת החוק. בין מונחים אלה מוצע לקבוע כי השר לעניין חוק זה הוא השר לביטחון הפנים וכן להגדיר מהו שימוש בסמים או באלכוהול שהרשות תפעל למאבק בו במסגרת תפקידיה ככל עשייה הקשורה בסמים, שלא לצורך מטרת רפואית או שלא לפי הרשאה כדין וכל שימוש לרעה באלכוהול או שימוש שנוגד את הוראות הדין.

סעיף 2 מוצע להקים במשרד לביטחון הפנים רשות פנים ממשלתית ייעודית למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול (להלן – הרשות או הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול). למען הסר ספק, מובהר כי עם הקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים, יהיו עובדיה עובדי המדינה.

סעיף 3 מוצע לקבוע כי הרשות תפעל למניעה של אלימות, עבריינות והתנהגות אנטי-חברתית, וכן למאבק בשימוש בסמים ובאלכוהול (להלן – תחומי פעילותה) ולפרט את עיקרי התפקידים והפעולות שרשאית הרשות לבצע לצורך מימוש תפקידיה.

ריכוז מידע, ביצוע מחקרים, פעולות הערכה ופיתוח ידע, בתחומי פעילותה, בכפוף להוראות כל דין, קיום וקידום קשרים עם גופים בין-לאומיים הפועלים בתחומי עיסוקה, עידוד התנדבות בתחומי המניעה והאכיפה וכן הדרכת המתנדבים, הנחייתם ופיקוח על פעילותם, הכשרת כוח אדם מקצועי בתחומי המניעה והאכיפה והסמכתם ועוד. ואולם מובהר כי ככלל, עיקר הפעילות בתחומי השיקום והטיפול, לרבות הפעלת תכניות מקצועיות, הכשרת והסמכת כוח אדם, הדרכת מתנדבים, הקמת שירותים ומסגרות ועוד, תבוצע על ידי משרד הבריאות ומשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, לפי העניין, ובהתאם לתחומי אחריותם וסמכויותיהם.

הקמת רשות פנים ממשלתית ייעודית לנושאים אלה במשרד לביטחון הפנים תאפשר, בין השאר, קביעת מדיניות לאומית אפקטיבית בנושאים אלה ויישומה, ייעול הפעילות ומיצוי המשאבים המוקצים לנושאים אלה באמצעות איחוד פונקציות מטה ושטח, שימור ושיפור הפעילות המבוצעת כיום בנושאים אלה וקיום בקרה ופיקוח ממשלתיים נאותים על הפעילות בתחומים אלה. זאת, בלי לגרום מסמכויותיהם ומתפקידיהם של משרדי הממשלה והגופים האחרים העוסקים בנושאים אלה, לפי כל דין.

יצוין כי הקמת רשות פנים ממשלתית ייעודית אשר תמליץ לשר לביטחון הפנים על המדיניות בנושא המאבק בשימוש בסמים ובאלכוהול ותהווה גורם מתכלל מתאם בין משרדי הממשלה ושרא הגופים העוסקים בנושא, במקום הרשות הלאומית שהיא תאגיד סטטוטורי, אף עולה בקנה אחד עם המלצות המועצה לתאגידים ציבוריים

² ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

⁴ ס"ח התשע"ג, עמ' 221.

- (1) להמליץ לשר על מדיניות כוללת בתחומי פעילותה;
- (2) לפתח וליישם תכניות מקצועיות בתחומי המניעה והאכיפה;
- (3) לקדם שיתופי פעולה בין משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, משטרת ישראל וגופים רלוונטיים נוספים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה בתחומי פעילותה;
- (4) לסייע למשרדי ממשלה, משטרת ישראל וגופים רלוונטיים נוספים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה בהקמה ופיתוח שירותים, מסגרות מתאימות ותכניות פעולה בתחומים אלה;
- (5) להמליץ לשר על קידום תיקוני חקיקה בתחומי פעילותה;
- (6) לפתח כלים טכנולוגיים בתחומי פעילותה;
- (7) לפעול להעמקת ההסברה והמודעות הציבורית בתחומי פעילותה;
- (8) לרכז מידע, ביצוע מחקרים, פעולות הערכה ופיתוח ידע, בתחומי פעילותה, בכפוף להוראות כל דין;
- (9) לקדם ולקיים קשרים עם גופים בין-לאומיים הפועלים בתחומי עיסוקה;
- (10) לעודד התנדבות בתחומי המניעה והאכיפה וכן להדריך ולהנחות את המתנדבים ולפקח על פעילותם;
- (11) להכשיר ולהסמיך כוח אדם מקצועי בתחומי המניעה והאכיפה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (10) עד (11) המוצעות

מוצע לקבוע כי הרשות תהיה רשאית לעודד התנדבות בתחומי המניעה והאכיפה וכן להדריך ולהנחות את המתנדבים ולפקח על פעילותם. כמו כן מוצע לקבוע כי הרשות תהיה רשאית להכשיר ולהסמיך כוח אדם מקצועי בתחומי המניעה והאכיפה. מובהר כי ככלל, פעולות אלה בתחומי השיקום והטיפול, ככל שיידרשו, יבוצעו על ידי משרד הבריאות ומשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, לפי העניין, בהתאם לתחומי אחריותם ועיסוקם.

לפסקאות (3) עד (5) ו-(7) עד (9) המוצעות

מוצע לקבוע כי הרשות תהיה רשאית לבצע גם את הפעולות האלה: קידום שיתופי פעולה בין משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, משטרת ישראל וגופים רלוונטיים נוספים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה בתחומי פעילותה, לרבות לצורך גיבוש והפעלה של תכניות מקצועיות בתחומי עיסוקה; סיוע למשרדי ממשלה, למשטרת ישראל ולגופים רלוונטיים נוספים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה, בהקמה ופיתוח של שירותים, מסגרות מתאימות ותכניות פעולה בתחומים אלה, לרבות הקצאת תקציבים וכספי חילוט מכוח פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, לשם כך; המלצה לשר על קידום תיקוני חקיקה בתחומי פעילותה; העמקת ההסברה והמודעות הציבורית בתחומי פעילותה; ריכוז מידע, ביצוע מחקרים, פעולות הערכה ופיתוח ידע, בתחומי פעילותה, בכפוף להוראות כל דין; קיום וקידום קשרים עם גופים בין-לאומיים הפועלים בתחומי עיסוקה, לרבות מכוח אמנות בין-לאומיות וכן במסגרת הסכמי שיתוף פעולה עם מדינות אחרות.

התנהגות אנטי-חברתית מוגדרת, במסגרת התכניות למניעת אלימות שמפעיל המשרד לביטחון הפנים, כתופעות והתנהגויות שאינן מהוות עבירות לפי חוק ושאין בהכרח אלימות (כגון שכרות במרחב הציבורי, הזנחה סביבתית וכדומה) אך נתפסות על ידי תושבים כאיום על איכות חייהם. בהתאם לתפיסה המקצועית של תכניות אלה התנהגות אנטי-חברתית קשורה לתחושת הביטחון של התושבים. על כן מוצע לקבוע כי לצד פעולות הרשות למניעת אלימות ועבריינות, תפעל הרשות גם למניעה וצמצום של תופעות אלה.

לפסקה (1) המוצעת

מוצע לקבוע כי הרשות תמליץ לשר לביטחון הפנים על מדיניות כוללת בתחומי פעילותה.

לפסקאות (2) עד (6) המוצעות

מוצע לקבוע כי הרשות תהיה רשאית לפתח תכניות מקצועיות וכלים טכנולוגיים בתחומי פעילותה. כמו כן, מוצע לקבוע כי הרשות תהיה רשאית להפעיל תכניות מקצועיות בתחומי המניעה והאכיפה ובכלל זה תכניות למניעת אלימות ולהגברת הביטחון האישי ותכניות למניעת שימוש בסמים ובאלכוהול, לרבות הקצאת תקציבים ליישומן. מובהר כי ככלל, ככל שהרשות תפתח תכניות מקצועיות וכלים טכנולוגיים בתחומי השיקום והטיפול – הם יופעלו על ידי משרד הבריאות ומשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, לפי העניין, בהתאם לתחומי אחריותם ועיסוקם.

4. הממשלה, לפי הצעת השר, תמנה מנהל לרשות בהתאם להוראות חוק שירות המדינה (מינויים), שיהיה אחראי על ניהול הרשות ועל ביצוע תפקידיה לפי חוק זה.
5. תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי, במסגרת תקציב המשרד לביטחון הפנים. תקציב

פרק ג': ועדה מייעצת לעניין מאבק בסמים ובאלכוהול

6. (א) השר ימנה ועדה מייעצת לעניין מאבק בסמים ובאלכוהול אשר תיעץ לרשות בהתוויית המדיניות בנושא וכן בכל עניין אחר הנוגע לתפקידי הרשות, לפי בקשת הרשות.
- (ב) חברי הוועדה המייעצת יהיו:

- (1) מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, שיהיה יושב ראש הוועדה;
- (2) נציג השר, מבין עובדי משרדו, שיהיה ממלא מקום יושב הראש;
- (3) נציג שר הבריאות, מבין עובדי משרדו;
- (4) נציג שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, מבין עובדי משרדו;
- (5) נציג שר החינוך, מבין עובדי משרדו;
- (6) נציג שר הפנים, מבין עובדי משרדו;
- (7) נציג שר החוץ, מבין עובדי משרדו;
- (8) נציג שר המשפטים, מבין עובדי משרדו;
- (9) נציג משטרת ישראל שיהיה קצין בכיר במשטרת ישראל כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁵;
- (10) שני נציגי ציבור שימנה השר.

7. לא ימונה לחבר ועדה מי שהורשע בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדה או שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.
8. תקופת כהונתו של חבר ועדה תהיה שלוש שנים ואפשר לשוב ולמנותו מחדש לתקופות תקופת כהונה נוספות.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 6 עד 9, 12 ו-13

מאחר והרשות תהווה גורם ממשלתי מתכלל ומתאם בנושא המאבק בסמים ובאלכוהול וכיוון שהטיפול בנושא, לרבות לעניין פעולות מניעה, אכיפה, טיפול ושיקום, מתחלק בין כמה משרדי ממשלה וגורמים שונים, מוצע להסמיך את השר למנות ועדה מייעצת לעניין מאבק בסמים ובאלכוהול (להלן – הוועדה המייעצת). בוועדה המייעצת יהיו חברים נציגי כלל משרדי הממשלה העוסקים בנושא וכן נציגי ציבור רלוונטיים שימנה השר. מוצע לקבוע כי הוועדה המייעצת תיעץ לרשות בהתוויית המדיניות בנושא המאבק בסמים ובאלכוהול וכן בכל עניין אחר הנוגע לתפקידי הרשות בתחום זה, לפי בקשת הרשות, ולפרט את הרכבה ואת עיקרי ההסדרים הנדרשים לצורך מינוי חבריה, הפסקת כהונתם ופעילותה התקינה של הוועדה.

סעיף 4 מוצע לקבוע כי מנהל הרשות ימונה בידי הממשלה, לפי הצעת השר. המנהל יהיה אחראי על ניהול הרשות ועל ביצוע תפקידיה לפי החוק המוצע. יובהר כי המנהל יהיה עובד המדינה, וחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, יחול על מינויו.

יובהר כי, נדרש לפעול להוספת משרת מנהל הרשות לרשימת המשרות הבכירות בשירות המדינה. לעניין תקופת כהונתו של מנהל הרשות יחולו החלטות הממשלה בנושא תקופת כהונה של המשרות הבכירות בשירות המדינה.

סעיף 5 מוצע לקבוע כי תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי במסגרת תקציב המשרד לביטחון הפנים.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

9. (א) חבר ועדה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, בהתקיים אחד מאלה:
(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
(2) לגבי מי שמונה לפי סעיף 6(ב)(1) עד (9) – חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או הגוף שאותו הוא מייצג בוועדה או פרש, או הושעה מן השירות;
(3) לגבי נציג הציבור שמונה לפי סעיף 6(ב)(10) – אם הוא התמנה להיות עובד המדינה.
- (ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן, לגבי חבר הוועדה, יעביר השר את חבר הוועדה מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:
- (1) הוא הורשע בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר ועדה, או הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;
(2) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו.
10. (א) המניין החוקי בישיבות הוועדה הוא שליש מחבריה ובהם יושב ראש הוועדה או ממלא מקומו.
(ב) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעות החברים המשתתפים והמצביעים בישיבה; היו הדעות שקולות, תכריע דעתו של יושב ראש הוועדה ובהעדרו, של ממלא מקומו.
(ג) הוועדה תקבע את דרכי עבודתה וסדרי דיוניה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
11. קיום הוועדה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונתו של חבר מחברי הוועדה ובלבד שמכהנים בה כדין רוב חבריה.
12. חבר הוועדה שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך, יהיה זכאי לתשלום מאת המשרד לביטחון הפנים בעבור השתתפות בישיבות הוועדה, בהתאם להוראות שקבע החשב הכללי במשרד האוצר לעניין חברי ועדות ציבוריות; בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
13. (א) לא ימונה אדם ולא ישמש חבר בוועדה המייעצת אם הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו.
(ב) חבר ועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא העלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כחבר ועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו.
(ג) נודע לחבר הוועדה שהוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (ב), יודיע על כך ליושב ראש הוועדה, ימסור לו את המידע הנוגע לעניין, ולא יטפל בנושא האמור; נודע ליושב ראש הוועדה שהוא עלול להימצא במצב כאמור, ימסור את המידע לשר ולא יטפל בנושא.

ד ב ר י ה ס ב ר

בנוסף, מוצע לקבוע כי הוועדה תקבע את דרכי עבודתה ואת סדרי דיוניה, למעט סדרי עבודתה שנקבעו בחוק זה.
סעיף 11 כדי לאפשר את פעילותה התקינה של הוועדה, מוצע לקבוע כי קיום הוועדה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונתו של חבר מחברי הוועדה, ובלבד שמכהנים בה כדין רוב חבריה.

סעיף 10 מוצע לקבוע כי המניין החוקי בישיבות הוועדה המייעצת הוא שליש מחבריה ובהם יושב ראש הוועדה או ממלא מקומו. עוד מוצע לקבוע כי החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעות החברים המשתתפים והמצביעים בישיבה ואם היו הדעות שקולות, תכריע עמדתו של יושב ראש הוועדה ובהעדרו, של ממלא מקומו.

⁶ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

(ד) בסעיף זה –

”טיפול” – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

”עניין אישי”, של חבר ועדה – לרבות עניין אישי של קרובו, עניין של תאגיד שהוא או קרובו הם בעלי עניין בהם, או עניין של גוף שהוא או קרובו הם מנהלים או עובדים אחראים בו;

”בעל עניין” – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ”ח-1968⁷;

”קרוב”, של חבר ועדה – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות חורגים וכן כל אדם הסמוך על שולחנו.

פרק ד': הוראות שונות

14. (א) בלי לגרוע מכל סמכות הנתונה לרשות, הרשות רשאית, לצורך מילוי תפקידיה, לדרוש ממוסד ממשלתי או מגוף אחר העוסק בעניין הנוגע לתחומי עיסוקה של הרשות, בין בשכר ובין בהתנדבות, למסור כל ידיעה, מסמך, דין וחשבון ופלט כמשמעותו בחוק המחשבים, התשנ”ה-1995⁸, הנוגעים לעניין שהוא בגדר אחריות הרשות או תפקידיה לפי הוראות חוק זה, למעט נתונים המהווים מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ”א-1981⁹, ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם אף שאינם בגדר מידע כאמור או חומר מודיעין כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ”ב-1982¹⁰, ומידע אשר מסירתו אסורה לפי כל דין.

סמכות הרשות לדרוש מידע

(ב) מי שנדרש למסור מידע כאמור בסעיף קטן (א), ימסור את המידע בתוך התקופה שנקבעה בדרישה ובאופן הקבוע בה.

15. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.. ביצוע ותקנות

פרק ה': תיקונים עקיפים

16. חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול, התשמ”ח-1988¹¹ – בטל.

ביטול חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים

ד ב ר י ה ס ב ר

אף שאינם בגדר מידע כאמור, ולמעט חומר מודיעין ומידע אשר מסירתו אסורה לפי כל דין, בתוך תקופה שנקבעה בדרישה.

15 סעיף מוצע לקבוע כי השר לביטחון הפנים ממונה על ביצוע החוק המוצע ולהסמיכו להתקין תקנות לשם ביצועו.

16 סעיף מאחר שבהצעת החוק מוצע להקים רשות פנים ממשלתית במשרד לביטחון הפנים אשר תפעל, בין השאר, למאבק בסמים ובאלכוהול במקום הרשות הלאומית שהוקמה כתאגיד סטטוטורי בחוק הרשות הלאומית, מוצע לבטל את חוק הרשות הלאומית. נוסח החוק שמוצע לבטלו מובא בנספח לדברי ההסבר.

14 סעיף כדי להקנות לרשות כלים ומידע הנדרשים לביצוע תפקידיה ויכולת לתאם פעולות בין כלל משרדי הממשלה והגופים העוסקים בתחומי מניעת האלימות והמאבק בסמים ובאלכוהול מוצע לקבוע כי הרשות רשאית, לצורך מילוי תפקידיה, לדרוש ממוסד ממשלתי או מגוף אחר העוסק, בין בשכר ובין בהתנדבות, בעניין הנוגע לתחומי עיסוקה של הרשות, למסור כל ידיעה, מסמך, דין וחשבון ופלט כמשמעותו בחוק המחשבים, התשנ”ה-1995, הנוגעים לעניין שהוא בגדר אחריות הרשות או תפקידיה לפי הוראות חוק זה, למעט נתונים המהווים מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ”א-1981, או ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם

⁷ ס”ח התשכ”ח, ח, עמ’ 234.

⁸ ס”ח התשנ”ה, ח, עמ’ 366.

⁹ ס”ח התשמ”א, עמ’ 128.

¹⁰ ס”ח התשמ”ב, עמ’ 43.

¹¹ ס”ח התשמ”ח, עמ’ 90.

17. תיקון חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים
 בחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013¹², בסעיף 5(ב), במקום "יושב ראש הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול" יבוא "מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול".
18. תיקון פקודת העיריית
 בפקודת העיריית¹³ – (1) בסעיף 149יא(ב), במקום פסקת משנה (6) יבוא:
 (6) "נציג הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול שימנה מנהל הרשות";
 (2) בסעיף 249, בפסקה (32), במקום "ועם הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול" יבוא "ועם הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול".
19. תיקון פקודת הסמים המסוכנים
 בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973¹⁴, בסעיף 36(ב) – (1) ברישה, במקום "והשר הממונה על חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988" יבוא "והשר לביטחון הפנים";
 (2) בפסקה (2), במקום "הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול לפי חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988" יבוא "הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול לפי חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2017".
20. תיקון חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים
 בחוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993¹⁵ – (1) בסעיף 2, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
 (ב) "הבקשה תוגש לוועדה שיקימו השרים ושחבריה יהיו עובד משרד הבריאות ועובד משרד העבודה הרווחה שימנו השרים כל אחד מבין עובדי משרדו (להלן – הוועדה)";
 (2) אחרי סעיף 2 יבוא:
 "סיווג במקרה של חילוקי דעות בוועדה
 2.א. נחלקו הדעות בין חברי הוועדה באשר לסיווגו של המוסד לפי סעיף 2(ג)1) – יראו את המוסד כמוסד משולב".

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 17** הקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים, סגירת הרשות הלאומית וביטול חוק הרשות הלאומית, כמוצע בחוק זה, מצריכים ביצוע שינויים והתאמות בחוקים קיימים, בדרך של תיקונים עקיפים. במסגרת זו, מוצע לתקן את חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013 ולקבוע כי במקום "יושב ראש הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול", אשר מוצע כאמור לבטלה יבוא "מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול", אשר מוצע להקימה בחוק זה.
- סעיף 18** מוצע לתקן את פקודת העיריית כך שבסעיפים שבהם נזכרת הרשות הלאומית ונציגיה יבואו במקומם הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול ונציגיה.
- סעיף 19** מוצע לתקן את פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 כך שבמקום השר הממונה על הרשות הלאומית יבוא "השר לביטחון הפנים", ובמקום הרשות הלאומית תבוא הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול.
- סעיף 20** מוצע לתקן את חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993. בחוק זה נקבעה ועדה בין-משרדית ובה שלושה חברים – עובד משרד הבריאות שימנה שר הבריאות, עובד משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים שימנה שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ונציג אחד שימנה השר הממונה על ביצוע חוק הרשות הלאומית. הוועדה מסווגת את הבקשות המוגשות לעניין רישיון למוסדות לטיפול סוציאלי, רפואי או משולב במשתמשים בסמים ומעבירה את המלצתה בנושא לשר הבריאות או לשר העבודה

¹² ס"ח התשע"ג, עמ' 221; התשע"ו, עמ' 1174.

¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשע"ו, עמ' 1083.

¹⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526; ס"ח התשע"ב, עמ' 614.

¹⁵ ס"ח התשנ"ג, עמ' 126; התשע"ב, עמ' 614.

פרק ו': תחילה והוראות מעבר

הגדרות

21. בפרק זה –

“יום התחילה” – יום תחילתו של חוק זה לפי הוראות סעיף 22;

“הממונה על הנכסים” – עובד משרד האוצר ששר האוצר הסמיך לעניין נכסי הרשות הלאומית;

“נכס” – מקרקעין, מיטלטלין, זכויות וטובות הנאה, התקשרויות או חובות והתחייבויות, מכל סוג שהוא;

“הרשות הלאומית” – הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול שהוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ”ח-1988, כנוסחו ערב ביטולו בסעיף 16 לחוק זה;

“תקופת מעבר” – התקופה שבין יום פרסומו של חוק זה לבין יום התחילה.

22. תחילתו של חוק זה, למעט סעיפים 4, 23 ו-29 שבו, שישה חודשים מיום פרסומו. תחילה

23. (א) בתקופת המעבר, הרשות הלאומית לא תתקשר בהתקשרות, לרבות התקשרות למימוש זכות ברירה, אשר תקופתה, ביצועה והזכויות והחובות שלפיה, הם לאחר יום התחילה, אלא באישור מראש ובכתב מהמנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים והממונה על הנכסים; התקשרות שלא אושרה כאמור – בטלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 22 מוצע לקבוע כי תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו. זאת, כדי לאפשר תקופת היערכות להסדרת מכלול ההיבטים הנדרשים לתחילת פעילות הרשות, לרבות איתור מבנה מתאים, קליטת עובדים, הכנת תשתית לוגיסטית ומקצועית ועוד. עם זאת, וכדי לאפשר תחילת היערכות כנדרש עם פרסומו של החוק, מוצע לקבוע כי תחילתם של סעיפים 4, 23 ו-29 לחוק המוצע שעניינם, מינוי מנהל הרשות והוראות מעבר והסדרים הנוגעים למיפוי נכסי הרשות הלאומית לצורך העברתם לקניין המדינה, יהיה ביום הפרסום. מובהר כי אין בקביעת תחילתם של סעיפים אלה ביום פרסומו של החוק המוצע כדי לגרוע מתחולת הוראות חוק הפרשנות, התשמ”א-1981, ופקודת הפרשנות (נוסח חדש). לרבות הוראת סעיף 19 לפקודת הפרשנות שעניינה “שימוש בסמכות בין נתינת חוק לתחילת תקפו”, כך שניתן יהיה להפעיל כל סמכות הנדרשת לצורך היערכות להקמת הרשות ותחילת פעילותה ביום התחילה, לרבות קבלת עובדים, ביצוע התקשרויות וכדומה, החל מיום פרסומו של החוק.

סעיף 23 לנוכח ההסדרים המעוגנים בחוק המוצע לעניין ביטול חוק הרשות הלאומית והעברת פעילות הרשות הלאומית לרשות, וכדי להבטיח כי הרשות הלאומית לא תתקשר בתקופת המעבר שמיום פרסום החוק עד יום התחילה בהתחייבויות לטווח ארוך באופן שיחייב בעתיד את המדינה, בלי שהגורמים המוסמכים מטעם המדינה יאשרו את ההתקשרויות האמורות, מוצע לקבוע כי בתקופת המעבר לא תתקשר הרשות הלאומית בהתקשרות, לרבות התקשרות למימוש זכות ברירה, אשר

הרווחה והשירותים החברתיים, לפי העניין. כפי שפורט לעיל, בהתאם להחלטות שהתקבלו בנושא, עם הקמת הרשות כמוצע בחוק זה, יחולו שינויים לעניין היקף טיפולה בתחומי השיקום והטיפול ביחס למבצע כיום על ידי הרשות הלאומית. בהמשך לכך, מוצע לבטל את חברותו של נציג השר הממונה על חוק הרשות בוועדה האמורה, משאינו עוסק עוד בנושאים אלה.

בהתאם לכך ומאחר שנותרו בוועדה שני חברים, אחד מטעם שר הבריאות ואחד מטעם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים מוצע להוסיף סעיף שיסדיר את אופן קבלת ההחלטה בעניין סיווג המוסד ואת במקרים שבהם נחלקו הדעות בין שני חברי הוועדה. במקרים כאלה יראו את המוסד כמשולב ויחולו עליו הוראות חוק זה לעניין מוסד משולב ובכלל זה סעיף 5 לחוק.

סעיף 21 פרק ו' לחוק המוצע קובע את תחילתו ומסדיר את הוראות המעבר הנדרשות לצורך הקמת הרשות ולסגירת הרשות הלאומית והעברת פעילותה לרשות בלי לפגוע בפעילות המתבצעת כיום על ידי ועל ידי המשרד לביטחון הפנים.

מוצע להגדיר את יום תחילתו של החוק כיום התחילה לפי הוראת סעיף 22, את תקופת המעבר כתקופה שבין יום פרסום החוק לבין יום תחילתו, את הממונה על הנכסים יהיה עובד משרד האוצר ששר האוצר הסמיך לעניין נכסי הרשות הלאומית ואת נכסי הרשות הלאומית ככוללים מקרקעין, מיטלטלין, זכויות וטובות הנאה, חובות והתחייבויות או התקשרויות, מכל סוג שהוא.

(ב) בתקופת המעבר הרשות הלאומית לא תקבל עובדים חדשים אלא מטעמים מיוחדים ובאישור מראש ובכתב מהמנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על קבלת עובדים והעסקתם באמצעות קבלן כוח אדם, כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996¹⁶.

24. ביום התחילה תחדל הרשות הלאומית להיות אישיות משפטית ותסתיים העסקתם של עובדי הרשות הלאומית. הפסקת פעילותה של הרשות הלאומית
25. מינוי עובדים שהיו עובדים של הרשות הלאומית ערב תחילתו של חוק זה, לעובדי הרשות, ייעשה בהתאם לצרכים המקצועיים של הרשות, ויתבצע בפטור ממכרו, שיינתן בהתאם לחוק שירות המדינה (מינויים), ובתנאים שתקבע ועדת שירות המדינה כמשמעותה בחוק האמור; החלטה על מינוי עובדים לפי סעיף זה תינתן עד יום התחילה. קבלת עובדים מהרשות הלאומית לעבודה ברשות
26. על אף האמור בכל דין ובכל חוזה, כל הנכסים שהיו של הרשות הלאומית ערב יום התחילה, יהיו החל ביום התחילה לקניין המדינה וממועד זה היא תהיה רשאית לתפוס חזקה בהם בכפוף לזכותו של אדם אחר להחזיק בהם. הקניית נכסי הרשות הלאומית למדינה
27. העברת נכסים לפי פרק זה למדינה לרבות רישומם, תהיה פטורה מתשלום כל מס, אגרה, היטל או תשלום חובה אחר שיש לשלמו לפי דין או הסכם, ואולם אין באמור כדי לפטור אדם מכל חבות של מס, אגרה, היטל או תשלום חובה שחלה על הבעלים או על המחזיק בנכס ערב העברתו לקניין המדינה. פטור מתשלומי חובה

ד ב ר י ה ס ב ר

שהרשות עתידה למלא את מרבית התפקידים שממלאת ביום הרשות הלאומית בתחום המאבק בסמים ובאלכוהול וקליטה של עובדים מהרשות הלאומית לרשות החדשה תאפשר שימור ידע, ניסיון ומקצועיות וכן תאפשר לשמור על רציפות הפעילות בנושא. עוד מוצע לקבוע כי ההחלטה על מינוי עובדים תינתן עד יום התחילה. זאת כדי להבטיח שביום התחילה יאוישו התפקידים ברשות והיא תהיה ערוכה לפעילות.

יצוין כי תיבחן גם אפשרות לקלוט נותני שירותים הממלאים כיום תפקידים שונים בתכניות למניעת אלימות ולחזיון הביטחון האישי שמפעיל המשרד לביטחון הפנים, באותו האופן, בהתאם להוראות חוק שירות המדינה (מינויים). התשי"ט-1959, הכול בהתאם לצרכי הרשות.

יובהר כי אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע קליטה של עובדים, לרבות עובדים שהיו של הרשות הלאומית, גם לאחר יום תחילתו של החוק, לפי כל דין, ואולם על עובדים אלה לא יחול פטור ממכרו לפי סעיף זה.

סעיף 26 בהתאם למוצע כי ביום התחילה הרשות הלאומית תחדל להיות אישיות משפטית, מוצע לקבוע כי כל הנכסים שהיו של הרשות הלאומית החל מיום התחילה יהפכו לקניין המדינה וכי ממועד זה רשאית המדינה לתפוס חזקה בהם, בכפוף לזכויות אדם אחר להחזיק בהם.

סעיף 27 במסגרת הסדרת תהליך סגירת הרשות הלאומית והעברת נכסיה לקניין המדינה, מוצע לקבוע כי העברת הנכסים למדינה, תהיה פטורה מתשלום כל מס,

תקופתה, ביצועה והזכויות והחובות שלפיה הם לאחר יום התחילה, אלא באישור מראש ובכתב מהמנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים והמונה על הנכסים. כמו כן, מוצע לקבוע כי התקשרות שלא אושרה כאמור – בטלה. למען הסר ספק, מובהר כי המונח "התקשרות" לעניין סעיף זה כולל גם פשרה בהליך המשפטי.

עוד מוצע לקבוע כי בתקופת המעבר, הרשות הלאומית לא תקבל עובדים חדשים, לרבות באמצעות קבלן כוח אדם, אלא מטעמים מיוחדים ובאישור מראש מאת המנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים.

סעיף 24 עם הקמת הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול בחוק המוצע וביטול חוק הרשות הלאומית, מוצע להבהיר כי ביום התחילה תחדל הרשות הלאומית להיות אישיות משפטית ותסתיים העסקתם של עובדיה. יצוין כי תקופת המעבר נועדה לאפשר היערכות לתחילת פעילותה של הרשות, אשר עתידה לבצע את מרבית תפקידי הרשות הלאומית, כך שלא תפגע רציפות הפעילות בנושא המאבק בסמים ובאלכוהול עד לתחילת פעילותה של הרשות.

סעיף 25 הוראת סעיף זה נועדה לאפשר קליטת עובדים שהיו עובדי הרשות הלאומית טרם תחילתו של החוק המוצע כעובדי המדינה ברשות למאבק באלימות בסמים ובאלכוהול, בפטור ממכרו, בהתאם להוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, בתנאים שתקבע ועדת שירות המדינה כמשמעותה בחוק האמור והכול בהתאם לצרכים המקצועיים של הרשות. זאת, כיוון

¹⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

28. כל הליך משפטי של הרשות הלאומית או נגדה שהיה תלוי ועומד ערב יום התחילה, וכל עילה להליך משפטי כאמור שהיתה קיימת באותו מועד, יוסיפו לעמוד בתוקפם ויראו אותם כאילו הם של המדינה או נגדה, לפי העניין, ביום התחילה.
29. (א) הרשות הלאומית תמסור לממונה על הנכסים, בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה, רשימה מפורטת של נכסי הרשות.
 (ב) הממונה על הנכסים יהיה רשאי לדרוש מהרשות הלאומית כל מידע או מסמך הדרושים לשם קיום הוראות פרק זה לרבות בעניין עובדים, נכסים, והליכים משפטיים.
 (ג) דרש הממונה על הנכסים מידע או מסמכים כאמור בסעיף קטן (ב), הרשות הלאומית תעביר לו אותם, לפי דרישתו ובתוך זמן סביר.
30. תכנית שהפעילה הרשות הלאומית ערב יום התחילה מכוח התקשרות עם רשויות מקומיות או עם גופים אחרים תמשיך הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול להפעילה בהתאם לתנאי ההתקשרות, כל עוד היא בתוקף ועד תום תקופת ההתקשרות שנקבעה, אלא אם כן החליט מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול אחרת, באישור השר; לא יחליט המנהל על הפסקת תכנית כאמור בסעיף זה אלא לאחר שנתן לרשות המקומית או לגוף האחר שהם צד להתקשרות הזדמנות להשמיע את טענותיהם ומטעמים שיירשמו; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהתרופות העומדות לצדדים להתקשרות לפי כל דין.

חובת מסירת מידע וסמכות הממונה על הנכסים לדרוש מידע

הוראות מעבר לעניין תכניות שהופעלו ערב יום התחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 30 מוצע לקבוע כי ככלל, תכנית שהפעילה הרשות הלאומית ערב יום התחילה מכוח התקשרות עם רשויות מקומיות או עם גופים אחרים, תמשיך הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול להפעילה בהתאם לתנאי ההתקשרות, כל עוד היא בתוקף ועד תום תקופת ההתקשרות שנקבעה. עם זאת, לאור העדר נתונים מספקים בעת הזו לעניין טיב ההתקשרויות של הרשות הלאומית ומשך ההתקשרות על פיהן, מוצע להסמיך את מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, באישור השר, לקבוע אחרת; זאת בלי לגרוע מהתרופות העומדות לצדדים להתקשרות לפי כל דין, ובכל הנוגע להפסקת התקשרות עם רשות מקומית – בכפוף למתן הזדמנות לרשות המקומית או לגוף האחר להשמיע את טענותיהם ומטעמים שיירשמו.

יצוין כי תכנית למניעת אלימות שהפעיל המשרד לביטחון הפנים ערב יום התחילה מכוח התקשרות עם רשויות מקומיות או עם גופים אחרים (בסעיף זה – ההתקשרות), תעמוד בתוקפה וימשיכו לפעול על פיה בהתאם לתנאי ההתקשרות, כל עוד היא בתוקף ועד תום תקופת ההתקשרות שנקבעה.

אגרה או היטל או תשלום חובה אחר שיש לשלמו לפי דין או הסכם ולהבהיר כי לא יהיה בכך כדי לפטור אדם מכל חבות של מס, היטל אגרה או תשלום חובה שחלה על הבעלים או המחזיק בנכס ערב העברתו לקניין המדינה.

סעיף 28 בהתאם למוצע כי ביום התחילה הרשות הלאומית תחדל להיות אישיות משפטית, מוצע לקבוע כי כל הליך משפטי של הרשות הלאומית או נגדה שהיה תלוי ועומד ערב יום התחילה וכן כל עילה להליך משפטי שהיתה קיימת באותו מועד, יוסיפו לעמוד בתוקפם ויראו אותם כאילו היו של המדינה או נגדה, לפי העניין, ביום התחילה.

סעיף 29 לצורך מיפוי נכסי הרשות הלאומית טרם העברתם לקניין המדינה ולצורך היערכות לסגירת הרשות הלאומית ותפיסת חוקה בנכסיה עלי ידי המדינה, מוצע לקבוע כי בתוך 30 ימים מיום פרסומו של החוק, הרשות הלאומית תמסור לממונה על הנכסים, רשימה מפורטת של נכסיה. עוד מוצע לקבוע, כי הממונה על הנכסים יהיה רשאי לדרוש מהרשות הלאומית כל מידע או מסמך הדרושים לשם קיום הוראות פרק ו' לחוק המוצע, לרבות בעניין עובדים, נכסים, התקשרויות והליכים משפטיים וכי אם דרש הממונה על הנכסים מידע או מסמכים כאמור, הרשות תעביר לו אותם, לפי דרישתו ובתוך זמן סביר.

נספח לדברי ההסבר

(1) לגבש מדיניות שיתוף פעולה בין משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות וגופים אחרים הפועלים בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, לתאם ולקדם שיתוף פעולה זה;

(2) לתכנן ולקדם מסגרות פעולה ושירותים למניעה, לטיפול, לשיקום, לענישה ולאכיפת החוק, בתחום השימוש לרעה בסמים, בהתאם למדיניות הרשות;

(3) לפעול למניעת השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, על ידי הרחבת החינוך לתלמידים ולנוער והעמקתו, בין במסגרת בתי הספר ובין במסגרות אחרות;

(4) לפעול להרחבת ההסברה ולהעמקת המודעות הציבורית לנגע הסמים והאלכוהול במגמה למנוע את השימוש לרעה בהם;

(5) לפעול להקמתם, לפיתוחם, לניהולם ולהחזקתם של מסגרות מתאימות, שירותים ותכניות פעולה למניעה, לטיפול, לשיקום, לענישה ולאכיפת החוק, בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול בהתאם למדיניות הרשות ובשיתוף עם המשרדים הנוגעים בדבר;

(6) לסייע לשירותים הממלכתיים ולשירותי הרשויות המקומיות בייעוץ ובהכוונה בנוגע לטיפול בנפגעי סמים ואלכוהול ובבני משפחותיהם;

(7) לעודד פעולות התנדבותיות בקרב יחידים וגופים למניעה, לטיפול ולשיקום של משתמשים לרעה בסמים ובאלכוהול, להדריכם, להנחותם ולפקח על פעולותיהם;

(8) לזיום ולתאם הכשרה והסמכה של כוח אדם מקצועי במוסדות ובשירותים הפועלים בתחום המניעה, הטיפול והשיקום של משתמשים לרעה בסמים ובאלכוהול, ולפקח על פעולותיהם;

(9) לפעול למעקב אחר אכיפת החוק והענישה בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, ולהציע הצעות בעניין זה;

(10) לקבוע כללים להקצבות לגופים הפועלים בתחום המניעה, הטיפול והשיקום של משתמשים לרעה בסמים ובאלכוהול מתוך תקציב הרשות ולהקצותם;

(11) לרכז מידע, לזיום מחקרים, לפתח ידע בתחום פעולתה של הרשות, בכפוף להוראות כל דין;

(12) לקיים קשרים עם גופים ארציים ובינלאומיים הפועלים בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול.

להלן נוסח חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988, שמוצע בסעיף 16 להצעת החוק לבטלו:

חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה –

"אלכוהול" – משקאות משכרים כהגדרתם בפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה), לרבות כוהל אתילי, אתנול, אתיל ואלכוהול ולמעט סמים ותרופות המוכנים או הנמכרים על ידי רוקח;

"השר" – ראש הממשלה;

"סמים" – סמים מסוכנים כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973, וסמים אחרים שיקבע השר בתקנות, לאחר התייעצות עם שר הבריאות באישור הועדה המיוחדת למלחמה בנגע הסמים של הכנסת; לא הוקמה ועדה כאמור, באישור ועדה אחרת שהכנסת תקבע לענין חוק זה;

"שימוש לרעה בסמים או באלכוהול" – לרבות כל עשייה הקשורה בסמים, שלא לצורך מטרות רפואיות או שלא לפי הרשאה כדון וכל עשייה הקשורה באלכוהול הנוגדת את הוראות הדין.

פרק ב': הרשות

סימן א': הקמת הרשות ותפקידיה

הקמת הרשות

2. מוקמת בזה הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול (להלן - הרשות).

הרשות תאגיד

3. הרשות היא תאגיד.

הרשות גוף

4. הרשות תהיה גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(6) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב].

תפקידי הרשות

5. (א) הרשות תקבע מדיניות מניעה, טיפול, שיקום, ענישה ואכיפת חוק בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול כדי שזו תהווה בסיס לפעילותה ולפעילות הממשלה בנושא; גיבשה הרשות מדיניות באחד הנושאים שבתחום תפקידיה, יביאה השר לאישור הממשלה אם ביקשה זאת הרשות.

(ב) בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א) יכללו תפקידי הרשות גם את אלה:

סימן ב': מועצת הרשות

מועצת הרשות

6. (א) לרשות תהיה מועצה ובה ארבעים ושלושה חברים שימנה השר, באישור הממשלה; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

(ב) המועצה תהיה מורכבת מאלה:

(1) ששה עשר בעלי תפקידים כמפורט בתוספת;

(2) נציג אחד מבין עובדי משרדו של כל אחד מאלה: ראש הממשלה, שר הפנים, שר המשפטים, שר האוצר, שר הבינוי והשיכון ושר הבטחון;

(3) נציג אחד של כל אחד מאלה: המוסד לביטוח לאומי; שירות התעסוקה; הרשות לשיקום האסיר; המועצה להשכלה גבוהה; ההסתדרות הרפואית בישראל; הסתדרות הפסיכולוגים; איגוד העובדים הסוציאליים; הסתדרות האחיות; האגודה הישראלית לקרימינולוגיה; מרכז השלטון המקומי; מועצת תנועות הנוער; המועצה הלאומית למחקר ופיתוח; הסתדרות המורים; ארגון המורים העל-יסודיים;

(4) שלושה חברים שימנה השר, אחד מקרב התנועות הקיבוציות, אחד מקרב גופים מתנדבים המטפלים במשתמשים בסמים, ואחד מקרב קופות החולים, בהתייעצות עם שר הבריאות;

(5) ארבעה נציגי ציבור שיקבע השר.

(ג) לבקשת שר רשאי המועצה להזמין נושא תפקיד נוסף לדיוניה כמשתתף קבע.

(ד) השר רשאי לקבוע בצו לאחר התייעצות עם השר הנוגע בדבר, כי במקום בעל תפקיד מהתפקידים האמורים בתוספת, ייקבע בעל תפקיד אחר מאותו משרד, הקשור בנושא המלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול.

יושב ראש

7. השר ימנה מבין חברי המועצה יושב-ראש למועצה; השר רשאי למנות מבין חברי המועצה אדם שיהיה ממלא מקום ליושב-ראש המועצה.

תקופת כהונה

8. תקופת כהונתם של חברי המועצה שמונו בהתאם לסעיף 6(ב)(2) עד (5) תהיה שלוש שנים; חבר מועצה שתקופת כהונתו תמה ניתן למנותו מחדש. חבר מועצה שכהונתו תמה יוסיף לכהן עד מינוי חבר אחר במקומו, או עד מינוי מחדש, לפי הענין.

העברת חבר

9. השר רשאי להעביר חבר מועצה מכהונתו אם הוא:

(1) הורשע בעבירה שיש עמה קלון;

(2) אינו מסוגל מטעמי בריאות למלא את תפקידיו;

(3) נעדר ללא סיבה מוצדקת מארבע ישיבות רצופות של המועצה.

חילופי חברים

10. חדל חבר מועצה לכהן בתפקיד שבשלו מונה חבר מועצה או שלא נתקיימו בו עוד התנאים שבשלהם מונה וכן אם התפטר מהמועצה, הועבר מכהונתו או נפטר, יתמנה במקומו חבר אחר באותה דרך בה נתמנה אותו חבר מועצה.

תפקידי המועצה

11. תפקידי המועצה יהיו:

(1) להתוות את קווי הפעולה של הרשות;

(2) להנחות את המינהלה במילוי תפקידיה ולפקח על פעולותיה;

(3) לדון בהצעת התקציב השנתי כאמור בסעיף 18, בדיון-יחשבוני השנתי ובכל ענין אחר הנוגע לפעילותה של הרשות.

מינוי ועדה

12. המועצה רשאית למנות מבין חבריה, לנושא שבתחום תפקידיה, ועדה קבועה או ועדה לענין מסוים, למנות לה יושב ראש ולאצול לה מסמכיותיה, כפי שתקבע; אולם המועצה לא תאצול לוועדה שמינתה כאמור את הסמכויות הבאות:

(1) הסמכות להתוות את קווי הפעולה של הרשות לפי סעיף 11(1);

(2) הסמכות לדון ולהכניס שינויים בהצעת התקציב לפי סעיף 11(3) רישא.

תוקף

13. החלטה של המועצה או של ועדה מועדונית לא תיפסל מחמת זה בלבד שבזמן קבלתה היה מקומו של חבר המועצה או חבר הוועדה פנוי מכל סיבה שהיא.

סדרי דיון

13. (א) השר בהתייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מנין חוקי, דרכי כינוס המועצה וועדותיה וניהול ישיבותיהן, סדרי ההצבעה, סמכויות יושב-ראש המועצה או יושב-ראש ועדה, והחור הוצאות שנגרמו לחברי המועצה ולחברי המינהלה שאינם עובדי הרשות או עובדי מדינה עקב דהשתתפותם בישיבות המועצה, הוועדות או המינהלה.

(ב) המועצה וועדותיה יקבעו את סדרי עבודתן אם לא נקבעו בתקנות כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) המועצה תתכנס ארבע פעמים בשנה לפחות.

סימן ג': מנהל הרשות, המינהלה ותפקידיה

מנהל הרשות, כהונתו וסמכויותיו

14. (א) השר, בהתייעצות עם המועצה, ובאישור הממשלה, ימנה מנהל לרשות. השר בהתייעצות עם המועצה רשאי למנות סגן למנהל הרשות.

(א1) תקופת כהונתו של המנהל תהיה חמש שנים; השר, בהתייעצות עם המועצה ובאישור הממשלה, רשאי לשוב ולמנותו בתום כל תקופת כהונה, לתקופת כהונה נוספת.

(א2) כהונת המנהל תפקע באחת מאלה:

(1) התפטר בהודעה בכתב שהגיש לשר באמצעות המועצה;

(2) השר, בהתייעצות עם המועצה ובאישור הממשלה, קבע כי נבצר מהמנהל, דרך קבע, למלא את תפקידו;

(3) השר, בהתייעצות עם המועצה ובאישור הממשלה, החליט להעבירו מכהונתו מטעמים שיפורטו.

(א3) בכפוף להוראות חוק זה ולהחלטות המועצה והמינהלה יהיו למנהל כל הסמכויות הדרושות לניהול הרשות ובכלל זה לייצגה ולחתום על הסכמים בשמה, למעט הסמכות לחתום על הסכמים בינלאומיים.

(א4) המנהל רשאי לאצול מסמכויותיו לפי חוק זה לעובד מעובדי הרשות וליפות את כוחו לחתום על כל מסמך בשם הרשות.

(ב) עניני הרשות ינהלו בידי המינהלה, שתהא מורכבת ממנהל הרשות, סגנו – אם נתמנה כאמור, ושבעה חברים שימונו מבין עובדי משרדו של כל אחד מאלה: השר, שר האוצר, שר הבריאות, שר החינוך והתרבות, שר המשטרה, שר המשפטים ושר העבודה והרווחה, ושלושה נציגי ציבור שימנה השר בהתייעצות עם המועצה מבין חברי המועצה שאינם עובדי המדינה.

(ג) מספר חברי המינהלה לא יעלה על שנים עשר.

תפקידי המינהלה

15. תפקידי המינהלה הם:

(1) לפעול לביצוע תפקידי הרשות בהתאם להנחיות המועצה;

(2) להכין את התקציב השנתי של הרשות ולהגישו למועצה;

(3) להגיש למועצה דין-וחשבון שנתי על פעולות הרשות וכל דין-וחשבון אחר שתדרוש המועצה על פעולות הרשות;

(4) לפרסם סיכום שנתי על פעולות הרשות;

(5) להעביר לשר לפי דרישתו דין-וחשבון או מידע על ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה;

(6) למנות את עובדי הרשות ולקבוע את תפקידיה וסמכויותיהם, כאמור בסעיף 17.

סמכויות המינהלה

16. המינהלה מוסמכת לבצע בשם הרשות כל פעולה הדרושה למילוי תפקידי הרשות על פי חוק זה, למעט פעולות שיוחדו בחוק זה למועצה.

עובדי הרשות

17. (א) השר יקבע בהתייעצות עם שר האוצר את התקן לעובדי הרשות.

(ב) דין קבלתם של עובדים לרשות ומינוייהם יהיה כדון זה של עובדי המדינה, בשינויים שייקבעו בתקנות.

(ג) שכרם ותנאי עבודתם של עובדי הרשות, לרבות המנהל וסגנו, יהיו כתנאי עבודתם של עובדי המדינה ובתנאים שתקבע המינהלה באישור השר.

סימן ד': תקציב וכספים

תקציב

18. (א) המינהלה תכין, לתאריך שקבעה המועצה, הצעת תקציב שנתי לרשות ותגיש אותו למועצה. בנסיבות מיוחדות רשאית המינהלה להגיש הצעת תקציב לתקופה קצרה משנה וכן הצעת תקציב נוסף.

(ב) המועצה תדון בהצעת התקציב ותעביר אותה לשר בשינויים שייראו לה.

(ג) תקציב הרשות טעון אישור השר.

מימון

19. תקציב הרשות ימומן מאוצר המדינה וממענקים ותרומות שתקבל הרשות.

פרק ג': פעילות משרדי הממשלה והפיקוח על הרשות

פעילות משרדי הממשלה

20. משרדי הממשלה יפעלו בשיתוף פעולה עם הרשות בעניינים שבתחומה של הרשות. תקנות שיתקין שר בעניינים שמתפקידי הרשות יהיו בהתייעצות עם השר הממונה על ביצוע חוק זה.

פיקוח

21. (א) הרשות תעביר מדי שנה לשר דין-וחשבון על פעולותיה; כן תפרסם הרשות סיכום שנתי של פעולותיה.

(ב) הרשות תעביר בכל עת לשר לפי דרישתו, דין וחשבון וכן מידע שוטף או חד-פעמי על כל ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה.

פרק ד': הוראות שונות

קיום סמכויות

22. קיומם של המועצה, ועדותיה או המינהלה ותוקף החלטותיהם לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר או שהיה גסם במינויו.

סמכות לקבל מידע וסודיות

23. (א) מנהל הרשות או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לדרוש מכל אדם העוסק - בין בשכר ובין בהתנדבות - בטיפול, גמילה או שיקום של משתמש לרעה בסמים או באלכוהול, כל ידיעה ומסמך או דין-יחשבון (להלן - מידע) הדרושים לרשות לצורך מילוי תפקידיה. השר באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת יקבע בתקנות סוג המידע שניתן לדרוש וסדרי העברתו, קבלתו ושמירתו.

(ב) מי שקיבל מידע לפי סעיף קטן (א) חייב לשמרו בסוד ולא לגלותו, אלא כמתחייב לביצוע חוק זה או לפי כל דין.

דין הרשות כדין המדינה

24. דין הרשות כדין המדינה לענין:

(1) תשלום מסים, מס בולים, אגרות, ארנונות, היטלים ותשלומי חובה אחרים;

(2) חוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה), תשי"ב-1952;

(3) סעד בדרך צו מניעה.

דין מנהל הרשות, סגן מנהל הרשות ועובדיה

25. (א) דין מנהל הרשות, סגן מנהל הרשות ועובדי הרשות (להלן - עובדי הרשות) לענין חוקים אלה כדין עובדי המדינה:

(1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969;

(2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), תשי"ט-1959;

(3) חוק שירות הציבור (מתנות), תש"ס-1980;

(4) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), תשכ"ט-1969;

(5) פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971;

(6) פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

(ב) חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963 (להלן - חוק המשמעת) יחול על עובדי הרשות כאילו היו עובדי המדינה; לענין זה בחוק המשמעת יבוא ראש הממשלה במקומו של השר בכל מקום שמדובר בחוק האמור בשר ומנהל הרשות יבוא במקום המנהל הכללי בכל מקום שמדובר בו בחוק האמור.

שמירת סמכויות

26. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מסמכות שניתנה על פי כל דין.

ביצוע ותקנות

27. ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

הוספת סעיף 65 בפקודת בריאות העם

28. (התיקון בוצע בפקודת בריאות העם, 1940).

תחילה

29. תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 28, בתום ששה חודשים מיום פרסומו.

תוספת

(סעיף 6(ב)(1))

ואלה בעלי התפקידים במועצת הרשות:

1. במשרד הבריאות: ראש שירותי בריאות הנפש, המתאם הארצי לנפגעי סמים ואלכוהול, מנהל מרכז שיקום לנפגעי סמים שקבע ראש שירותי בריאות הנפש, מנהל אגף הרוקחות וראש שירותי בריאות הציבור;

2. במשרד העבודה והרווחה: מנהל האגף לנוער ולצעירים ושירותי תיקון, מנהל האגף לשירותים חברתיים ומפקח האגף להכשרה והשתלמות מקצועית;

3. במשרד החינוך והתרבות: סגן מנהל המינהל הפדגוגי, מנהל תחום קידום נוער במינהל חברה ונוער, ממונה על חינוך לבריאות ולמניעת סמים ואלכוהול ומנהל מרכז ההסברה;

4. בעלי תפקידים אחרים: ראש מחלקת מודיעין במשטרת ישראל; ראש מינהל האסיר בשירות בתי-הסוהר; ראש מדור פסיכיאטריה במפקדת קצין רפואה ראשי בצבא הגנה לישראל; פרקליט מחוז בפרקליטות המדינה.

